

การให้ความช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มคืออะไรและจะช่วยให้ได้อย่างไร

(Early Intervention: What Is It and How It Works)

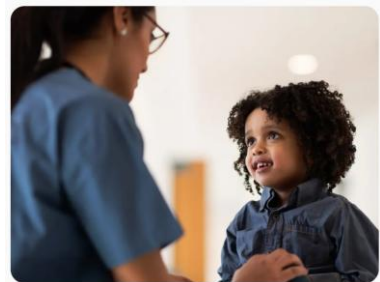
มุมมองในภาพรวม

- ในทุกรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกา เด็กเล็กทุกคนมีสิทธิ์ได้รับความช่วยเหลือตั้งแต่แรกเริ่ม ถ้าพบว่า เด็กมีพัฒนาการล่าช้าและมีปัญหาทางด้านสุขภาพอนามัย
- การให้ความช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มช่วยให้เด็กพัฒนาไปตามลำดับขั้นตอนของพัฒนาการได้ โดยอาศัยบริการความช่วยเหลือที่หลากหลาย
- การประเมินสามารถยืนยันได้ว่าเด็กมีสิทธิ์ได้รับความช่วยเหลือนี้หรือไม่

กรณีที่ท่านสงสัยว่าลูกของท่านอาจมีพัฒนาการล่าช้า หรือมีปัญหาด้านการเรียน และปัญหาด้านสมาธิ การช่วยเหลือตั้งแต่แรกเริ่มสามารถช่วยให้ทารกหรือเด็กเล็กพัฒนาได้

บริการให้ความช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มคืออะไร

บริการให้ความช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มเป็นบริการที่จัดขึ้นเพื่อมุ่งให้ความช่วยเหลือเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า หรือที่มีปัญหาด้านสุขภาพอนามัย บางประการ ซึ่งจะมีผู้เชี่ยวชาญในแต่ละเรื่องที่ให้ช่วยเหลือเด็กโดยเร็ว ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการเช่นเดียวกับเด็กคนอื่น ๆ ในวัยเดียวกัน และเพิ่มโอกาสให้เด็กประสบความสำเร็จ ทั้งที่โรงเรียนและในชีวิตของเด็กอีกด้วย

การให้บริการความช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มนี้จัดขึ้นภายใต้กฎหมายของ IDEA ที่รัฐบาลกลางจัดงบประมาณให้แก่แต่ละรัฐเพื่อจัดตั้งกองทุนสนับสนุนให้เด็กที่ตรงตามเงื่อนไขที่กำหนดมีสิทธิ์ได้รับบริการโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายหรือเสียค่าใช้จ่ายเพียงเล็กน้อย

ใครบ้างที่มีสิทธิ์ได้รับบริการความช่วยเหลือในระยะแรกเริ่ม

การให้ความช่วยเหลือเด็กในระยะแรกเริ่มนี้ จัดขึ้นให้กับเด็กแรกเกิดถึงอายุ 3 ขวบ การที่ลูกของท่านจะได้สิทธิ์นี้จะต้องตรงตามข้อกำหนดดังนี้

1. มีพัฒนาการล่าช้า – ช้ากว่าเด็กในวัยเดียวกันอย่างเห็นได้ชัด
2. มีสุขภาพอนามัยที่อาจเป็นเหตุทำให้พัฒนาการล่าช้า ซึ่งรวมถึงความผิดปกติทางพันธุกรรม หรือพิการแต่กำเนิด หรือบกพร่องทางการได้ยิน แต่ส่วนใหญ่จะไม่ใช่เรื่องเกี่ยวกับการเรียนรู้และสมาธิ หรือ dyslexia หรือ ADHD เป็นต้น

ถึงแม้ว่าทุกรัฐจะจัดบริการให้ความช่วยเหลือเด็กในระยะแรกเริ่มเหมือนกัน แต่วิธีการดำเนินการของแต่ละรัฐจะไม่เหมือนกัน แต่ละรัฐจะมีคำจำกัดความของคำว่าพัฒนาการล่าช้าไม่เหมือนกัน และจัดบริการช่วยเหลือสำหรับปัญหาด้านสุขภาพอนามัยที่แตกต่างกันออกไป แต่ละรัฐต่างก็มีกฎกติกาของตัวเองที่กำหนดว่าลูกของท่านอาจได้รับความช่วยเหลือถ้าหากว่าเด็กอยู่ในภาวะเสี่ยงที่จะมีพัฒนาการล่าช้าเพราะน้ำหนักน้อยตอนแรกคลอด หรือมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ยา และปัญหาสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ

ส่วนในบางรัฐแพทย์และเจ้าหน้าที่คลินิกสามารถแนะนำให้การช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มได้ (สำหรับข้อสรุปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์เรื่องนี้ดูได้ในตารางของ Early Childhood Technical Assistance Center ซึ่งเป็นองค์การที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล)

ในกรณีที่ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับลูกที่อยู่ในวัยทารกหรือเด็กเล็ก พ่อแม่ก็ต้องไปศึกษากฎระเบียบของรัฐที่ท่านอาศัยอยู่ เริ่มจากการพูดคุยกับแพทย์ประจำตัวเด็ก ซึ่งแพทย์ควรจะรู้เรื่องการให้บริการช่วยเหลือเด็กในระยะแรกเริ่ม และอาจติดต่อกับโครงการของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อขอให้ช่วยประเมิน ซึ่งการประเมินจะเป็นเกณฑ์ตัดสินว่าลูกของท่านมีสิทธิ์ได้รับการความช่วยเหลือนั้นหรือไม่

เมื่อรัฐพิจารณาว่าลูกของท่านมีสิทธิ์ได้รับการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (Individualized Family Service Plan (IFSP)) เจ้าหน้าที่จากโครงการให้ความช่วยเหลือเด็กในระยะแรกเริ่มจะช่วยท่านทำ IFSP เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายและประเภทของการให้บริการ อย่างไรก็ตามถ้าปรากฏว่าลูกของท่านไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับความช่วยเหลือก็ยังมีอีกหลายสิ่งที่ท่านยังสามารถทำได้

บริการให้ความช่วยเหลือเด็กในระยะแรกเริ่มมีอะไรบ้าง

สำหรับเด็กทารกและเด็กเล็กอาจได้รับบริการความช่วยเหลือที่บ้าน หรือในชุมชน เพื่อช่วยพัฒนาในด้านต่าง ๆ เหล่านี้

- ทักษะทางร่างกาย (หยิบจับ คลาน เดิน วาด การต่อแท่งไม้เป็นรูปต่าง ๆ)
- ทักษะความรู้ (การคิด การเรียน การแก้ปัญหา)
- ทักษะสื่อสาร (การพูด การฟัง การเข้าใจผู้อื่น)
- ทักษะช่วยตัวเอง หรือทักษะปรับตัว (การกินอาหาร การแต่งตัว)
- ทักษะทางสังคมและอารมณ์ (การเล่น การปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น)
- ทักษะรับรู้สัมผัส (รูป รส กลิ่น เสียง)

เด็กที่ได้รับสิทธิ์ตามโครงการให้ความช่วยเหลือ อาจได้รับบริการ อย่างไม่อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้

- บริการคัดกรอง และประเมิน
- บริการบำบัดด้านภาษาและการพูด
- บริการบำบัดทางกาย หรือทางวิชาอาชีพ
- บริการทางจิตวิทยา
- บริการเยี่ยมบ้าน
- บริการทางการแพทย์ พยาบาล หรือบริการโภชนาการ
- บริการด้านการตรวจวัดการได้ยิน หรือบริการตรวจวัดด้านการมองเห็น
- บริการรับส่ง

โดยมีเจ้าหน้าที่ประสานงานจากโครงการช่วยเหลือเด็กในระยะแรกเริ่มจะช่วยกำหนดตารางความช่วยเหลือให้แก่ครอบครัว

บริการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่แรกเริ่มจะสิ้นสุดเมื่อใด

บริการความช่วยเหลือเด็กในระยะเวลาแรกเริ่มปกติจะจัดให้จนถึงอายุ 3 ขวบ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าเมื่อครบ 3 ขวบก็จะตัดการให้บริการไปเลย ทั้งนี้ในกรณีจำเป็นหลายมลรัฐก็จะขยายระยะเวลาในการให้บริการความช่วยเหลือออกไปจนถึงวันครบรอบวันเกิดของเด็กในปีที่สามด้วย

นอกจากนั้นเด็กที่อายุมากกว่าสามขวบก็ยังมีสิทธิ์ได้รับความช่วยเหลือด้านการศึกษาพิเศษภายใต้กฎหมาย IDEA ด้วย ซึ่งจะเข้ามารับช่วงต่อจากโครงการช่วยเหลือตั้งแต่แรกเริ่มที่สิ้นสุดลงประมาณ 2 – 3 เดือนก่อนที่จะครบวันเกิดรอบปีที่สามของเด็ก พ่อแม่และเจ้าหน้าที่ในทีมงานจะพิจารณาเรื่องการส่งต่อ โดยผู้ประสานงานของโครงการจะเป็นผู้ที่จัดตารางการประชุมปรึกษาหารือกัน ซึ่งจะช่วยให้พ่อแม่ได้เตรียมตัวให้พร้อมว่าอะไรจะเกิดขึ้นต่อไป ถ้าหากพิจารณาแล้วเห็นว่าเด็กมีสิทธิ์ที่จะได้รับการศึกษาพิเศษก่อนวัยเรียน เจ้าหน้าที่จากโรงเรียนในท้องถิ่นก็จะมาหารือกับพ่อแม่ด้วย

ถ้าหากว่าลูกของท่านอายุ 3 ขวบไปแล้วแต่ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มจะทำอย่างไรดี

กรณีที่เด็กอายุครบ 3 ขวบเต็มแล้วไม่ได้หมายความว่าสายเกินกว่าที่จะได้รับความช่วยเหลือ เพราะยังเป็นเด็กก่อนวัยเรียนอยู่ สิ่งแรกที่จะต้องทำคือการประเมิน ซึ่งจะบอกได้ว่าเด็กควรได้รับการศึกษาด้านการศึกษาพิเศษ หรือบริการที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ หรือไม่

ถ้าหากลูกของท่านได้สิทธิ์ ท่านก็สามารถไปพบนักวิชาการของโรงเรียนเพื่อขอให้ทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กวัยก่อนเข้าโรงเรียนได้ ซึ่งนอกจากจะได้รับการจัดการศึกษาพิเศษให้ตามความต้องการของเด็กแล้ว ยังอาจได้รับบริการที่เกี่ยวข้องเช่นเดียวกับที่จัดให้กับเด็กอ่อนและเด็กทารกอีกด้วย

ในช่วง 2 – 3 ปีแรกนี้มีสิ่งที่เกิดขึ้นมากมาย ถ้าเด็กมีพัฒนาการล่าช้าไม่ได้เป็นไปตามวัยแล้ว จำเป็นที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือตั้งแต่แรกเริ่มเพื่อช่วยให้เด็กมีพัฒนาการสมวัย

ข้อควรคำนึง

- เมื่อมีความกังวลเกี่ยวกับปัญหาพัฒนาการของเด็ก จำเป็นที่จะต้องดำเนินการหาวิธีการช่วยเหลือโดยเร็วซึ่งจะส่งผลที่ดีที่สุดสำหรับเด็ก
- ความช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มสำหรับกรณีเด็กมีพัฒนาการล่าช้ามีความสำคัญต่อชีวิตของเด็กอย่างมาก
- ถึงแม้ว่าเด็กอายุครบ 3 ขวบหรือมากกว่านั้น ซึ่งพันแอนด์ที่ก็จะได้รับความช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มแล้ว แต่เด็กก็ยังมีสิทธิ์ได้รับการทางด้านการศึกษาพิเศษ และด้านอื่น ๆ

ที่มา: <https://www.understood.org/en/learning-thinking-differences/treatments-approaches/early-intervention/early-intervention-what-it-is-and-how-it-works>

แปลและเรียบเรียงโดย: นายประเสริฐ ต้นสกุล
